

DIHUNAMB!

Dastumaden miziek

Pen-skriudagnour :

Loeiz HERRIEU

Rener :

Andreu MELLAG

Groeit
Aveit Breihiz
er Morbihan

Un Nivéren... Deu Vrank.

BUREU DIHUNAMB : 58, ru er Porh, en Orlant

(Dihuennet é admollein ha troein er peh e gaver é DIHUNAMB)

DIHUNAMB !

DASTUMADEN MIZIEK

GROEIT

Aveit Breihiz er Morbihan

Prizieu :

UN NIVÉREN	Deu Vlank	
ER BLÉAD	Eit Breih	4 real
	Eit Bro Frans	5 real
	Eit er vroieü aral....	6 real

Er homenandeu e ia adrebi ketan dé er blé beta ketan dé er blé arlerh hag e zeli bout péet érauk.

Kas en argant ha rab er goulenneu, eit hum gomenandeu pé eit en devout nivérenneu ag en dastumaden, d'ANDRÉÜ MELLAG, 58, ru er Porh, én Oriant.

Kas el labourieü hag el libérieü e sél er péh e lakér én dastumaden, de LOEIZ HERRIEÜ, ér Gobkér Penhoret Kaudan (Morbihan).

Eit er péh e sél en émbanneu, skriü d'en E. Matelin Moigno, melestfour émbanneu DIHUNAMB, 30 (bis), ru Dupuy-de-Lôme, én Oriant.

A pe iet de brénein un dra benak én tiér-guerh émbannet amen, laret perpet e hues guélet ou émbann é *Dihunamb*.

É ti Intanvéz en E. J^h COYAC

BURÉÜ : 16 (bis), Rabin en Hé (Cours des Quais)

MAGAZIN GLEU : Tachen er Républik, 5

ÉN ORIANT

E kavér gleu-doar a bep sord : gleu dispak hag a vrikenneu toul, gleu divoged.

Guerhet e vé eüé én ti-zé al er péh e zou rekis eit ér bageu piskete-reh : kouiltron, koltar, bré, liüaj, suéu, iol, épouseteu, paleu-koed ha hoarü, rahérieü, lién gouél ka kerdad.

TI COYAC E VÉ CHERRET SUL HA GOUIL

III

É guerh é ti en E. LE BAYON, livrouer én Oriant, 69, ru er Morbihan

BRO GOZ MA ZADOU

(BRO GOH ME ZADEU)

KAN BROADEK BREIH

Groeit get Jaffrennou (Taldir), get muzik ha kanson (accompagnement, eit piano ha télen, groeit get er Barh Qwen Alard.

6 real er péh (hemb mizieu dré er post)

Chom e hra hoah un nebed nivérenneu dispar ag er bléad treménet a *Zihunamb* (4^{ved}, 5^{ved} ha 6^{ved} nivéren) ; er ré e fallou dehé en devout anehé n'en dou nameit kas d'emb un tinbr a zeu vlank aveit pep nivéren.

Kroaz ar Vretoned

Kevelen suhunieü groeit aveit Breihiz Bro Landregér

Kroaz ar Vretoned e zou ur gevelen ag er ré huellan, skriüet é brehoneg mat get Breihiz guirion.

16 real er bléad aveit Breih ha Bro Frans :

2 skouid eit er vroieü aral.

Renér : en E. F. Vallée, ru Sant-Bened, é Sant-Brieg.

Goulennet é bureü DIHUNAMB :

EIT FARSAI

(El liperézed — Guerzen Tetah, roué er mäh lard — Deit Pautred, (ar don : Viens pouppoule.)

20 blank er péh, dré er post.

(15 blank eit komenanderion *Dihunamb*)

— Ne chom mui nameit 7 ag er livrig déjañnus sé groeit get Loeiz Herrieü.

Goulen e hrér ur mæstr-kol, aveit ur skol-kristén agosté en Oriant ; 100 skouid er blé, é lojeris, é viüans, é holeu ha treu aral e genigér dehon. Skriü er ketan guellan de vuréü *Dihunamb*.

Lennet mat en dra-men

Hun homenanderion, er ré anehé nen dé ket én ou chonj hum gomenandain endro eit er blé-men e zou pédet de refus-ein DIHUNAMB er huéh men. (Lakát REFUZÉT ar er vanden ha kas endro). Er ré e zigemérou en nivéren-men e vou sellet èl komanadet a neüé eit er blé 1906 abéh.

Ni e bed er ré nen des ehet hcak péet ou homenand aveit er blé-men (1906) de gas d'emb ou argand er hetan guellan pé ni e gasou dehé ur papér dré er post hag e vou er fréfeu anehon dehé de héein.

Er huellan fésón de gas en argand e zou lakát tinbreu én diabarh ag er lihér, talvedigeh ur gomenand blé petremant rein uigent blank d'en hanj hum vel a ZIHUNAMB ér barréz.

Larein e hramb en dra-men, kerklous eit er ré en des reit un donézon benak de ZIHUNAMB, er blé pasét, èl eit er réral RENÉRIÓN DIHUNAMB.

Livreu Neüé

Kerhet de Bariz

Pébig hoari saüet get LOEIZ HERRIEU aveit er skolien. Er pébig hoari-zé e zou bet kurunet er blé treménet get *Kevedigeh Broadek Breih*. Hoariet é bet é Langedig, er blé treménet eüé, é skol Sant-Albin de zé er prizieu, dirak ur ioh vras a dud.

Pautred Sant Geneg (Pléheneg) en des ean hoariet d'ou zro d'er pearved sul a henvér hag é pep léh e vé gréit er guellan digemér ag er pébig-sé.

Ber é hag és de ziskein. Er ré e zou én ou chonj gobér en hoari n'ou des nameit hum gleuet get en hanj en des ean saüet.

Kerhet de Bariz e vé guerhet 6 blank er péh (dré er post), 8 réal en dousén (hemb mizeu dré er post.)

É guerh é buréu *Dihunamb*; é ti en E. Le Bayon, livrour, ru er Morbihan, én Oriant hag é Loguneh é ti en J. Guillon, livrouréz, tachen Sant Salvér.

KONZEU FUR

EIT ER MERHED

AR ER HOUIFEU (1)

Sueharal er Vreihadézed e zougé kouifeu ha gargatoulien hir ha ledan. Er houifeu-sé e oé dantellet revé stad ha piniüidif geh peb unan, hag eüé revé el lideu eit peré é vezent lakeit.

Idan er houif é oé ur houif-bihan, pé toked, klommet get staggelleu ledan. Tro ha tro d'er houif-bihan ur seien ligernus argantet pé aleuret e splanné a drez d'er houif. En ul lod vat a barrézieu sel brasoh ma vezé er gouilieu, sel mui e vezé digor ha dantellet er houifeu. En tu doh Pondi, Pluniaù, Bagnén ha Baud, eit er pardonieu, en éredeu hag er gouilieu bras e vezé douget er houif kornek; en diü bastel anehon e goché hed-ha-hed d'er hein, betag en digroézel. Ur gargatoul bras e guhé a drez de drez en diskoé. Devéhatoh, ér parrézieu tostan de Bondi, er merhed en doé kouifeu ridennet tro ba tro. É keverded Guénet, én Izenah, é Arhon, eit en éredeu, er voéz iouank diméet e laké stolikennen hé houide goéh a hep tu d'hé fas. Berpet e vezé lakeit er houif lark ar en tal eit kuhein grons er bléu.

A houdé en amzér-sé ne kouian ket piü en des degaset én hur bro gizieu divalau ha dijauj. Bihannat e hra muioh mui er houifeu hag er gargatoulien. Kent péi, dré forh ou berrat a nebedigeu ne chomou mui nitra anehé. Er beizantézed, gopreit ér hérieu vras e

(1) Er pennad-skriü men e zou bet saüet aveit *Dihunamb*, get ur verh iouank ag un tiegeh brodet mat é Breih abéh. Disket hé des er brehaoueg hé unan gwer, é karv ur blé pé deu get livreu en Duch. Guillevig hag Er Guff; hag si ma huéhét, gouisio e heu bremau téa ee vro kerklous si peb unan.

glask tremen drest er ré aziar er mézeu. É sigur bout braùoh, ind e labour bamdé de zigaerat ou guskemanteu. N'ou des chet mui arigelleu doh ou houif-bihan na seien erbet idan er houif : en dra-zé e zou mat eit er ré goh, emé-ind. De var a unan ne vé ket mui guélet kouif erbet get ou blèu kegnignet adrest ou zal èl kriben ur hog é kounar ! É huélet er peurkeh amoèdelled-sen é vragal ha doh hum reforsein eit bout sellet, en dud fur e daul arnehé ur sèl goapus, en ur hoarhein get truhé !

Ha hui e gred marsé penaus nen des nameit er iouankiz é kemér er gizieu neùe dihaill-sé ? Fari e hret. Er ré oedet e glask ind eùe hum vrauat. Ur fars é guélet lardoned get ou gougeu tiù e tougein gargatoulieu a zeu vedad ka kouifeu difournis, ré vihan eit kuhein ou foulkil ! Er ré-zé en des ankoéheit penaus é teli bout jaujet en dillad doh brasted en hani ou doug.

Èn ur vro, tost d'hun hani-ni, é hes kouifeu ront ar hir, bras èl un délen kistén pléget dré en hantér. De betra é chervij en tammig tead-kah-sen ar lein er pen ? A dra sur n'en dé ket eit parrat doh en heaul é. Tuchant ne chomou mui léh eit lakat memb ur spilen enné.

Kleuet em es laret — ne houian mar dé guir — penaus guéharal, ér vro-sen er houifeu e oé eùe hir ha ledan èl dré-men ; mes un dé ur hlenùed bras e goéhas ar er hiliér. Chetu leuiné bras é ranteleh er rahed. Ol hum zastumant, ha bamdé e vezé chervad geté. Mes embér er biùans e vilannas : débret ou doé er péh e oé moiand de chakein. Ret mat e oé bet dehé enta asé kavet bouid aral. Un noz, étré ma oé kousket en ol, un nebed ag el loñned lostek hont hum dolpas ér vro-zé e gonzan d'oh anéhi hag hum lakas de grignat troen er houifeu ; rak, èl ma houiet, troenneu er houifeu e vé ampézet hag er rahed e blij bras en anpéz dehé. É huélet ou houifeu dispennet er merhed-sé, staget stert doh ou danné, ne vennozant ket dispign argand eit ou reneùein.

Neoah, kentoh eit chom diskabel, ind e zougas elsé relégu ou houifeu ! Adal er prantad-sé, giz er houif krignet e chomas ér vro.

Ha hui e garehé, Breihadézed me hoérézed, havalein doh er ré-zé ha kas kouifeu kaer er vro de gol, é sigur amerh ur blankig benak pé hum ziforh doh tud en amzér goh ? Nepas ama ?

Kouifeu en amzér treménet e oé marsé un tammig ré vras, mes d'hoallet hui bremen d'ou digas de vout ré vihan, èl ma hra merhed iouank kosté en Oriant kosté Pondi hag eùe kosté en Ahré. Red é gouiet mol de bep tra. Drest pep tra ne glasket ket havalein

doh jinkellaj er hérieu : er ré-zé e zoug er guskemant e jauj dohtë. Red é ma vé diforhet el leinad doh er boketen.

En dud a spered, deustou a bé bro é tant, n'hum fariant ket krédet mat, ha doh hou kuélet gusket fur, get kouifeu jaujabl, pezet mat ar hou pen ha pas ré vihan ind e larou atañ : chetu boketen Breih-Izèl.

Eit er réral n'ou dou meit disprizans ha forh vat e vou aveité.

GUÉRÉNENNIG BREIH.

Kren-lavareu bro Guénéd

Abalamor de Dangi
E vé groeit amour d'è gi.

*

Kol poën ha kol amzér
Diskein er mad hemb er gobér.

*

Guel é brud mat de bep-hani
Aveit maden a leih en ti.

*

Madeu pront dastumet
E zou pront dismantet.

*

Er péh e za dré zan kov en diaul e ia diar é gein ér mé.

*

Nen don ket mé kauz de mem brèr de vout laer.

ME MESTRÉZ

M'ha - naù ur ger, tré deu vañ - né Tu -
 ral d'er mar - hal - lé, I - nou, tos-tik d'er
 stér. Én un ti - ig dis - tèt, I -
 nou, koant a-vel ur rouañ - nez, É va-gér me mes-

trez.

M'hanau ur gér, tré deu vañné
 Tu-ral d'er marhallé,
 Inou, tostik d'er stér,
 Én un tiig distér,
 Inou, koant avel ur rouañnéz,
 E vagér me mestréz.

Dent ker guen én hé beg
 Bougenneu ru ha huek
 Ha deulagad glas én hé fen
 Guù avel diù stiren.

A pe ia d'er fetan
 Me halon verù énan
 M'hé héli a bel ha kuhet
 Get eun a vout guélet.

Hé héli e brehen,
 Dohti e konzehen,
 P'ém behé selleu un oénig,
 Ha boéh flour un estig.

Hé fod e zou karget
 D'er gér ma distroet
 Ha me glask mé hoah ér fetan
 Guélet hé sked én dan.

Édan ur bod spern-guen
 Me gleué ur soñnen :
 — « Hui e gar, emé un estig,
 « Nag eurus oh, lannig !... »

— « Tañet, eutra en in
 Hui hra goab nitra kin ;
 Me halon e zou ankinet :
 Me gar hemb bout karet ! »

D'é dro er pokér-koed
 E lar en ur hoarhet :
 — « Haneh n'é ket eit gobér léz
 E spont 'rauk é vestréz ! »

IANNIG FUR.

SORBIEN

Deu Berhinded Meriadeg

É SANTÉZ-ANNA

KETAN PERHINDED

Tostat e hré d'en noz. Ar er lann en aùel kloar e laké er benal de
 vransellat dousik hag ur gogusen du e holé a nebedigeu
 fas milen en héaul édan mont de gousket; en éned e zigoré
 frank, frank, ou beg él aveit laret nozeh vat d'en Etru Doué.

Kaer en doé en aùel pas ha dibas flourik diar fas Mériadeg, kaer
 en doé térenneu en héaul parein é vléu milén, dareu Mériadeg
 n'arsaüent ket a ridek.

Petra e oé Mériadeg ha perak e ouilé ean elsé ? Mériadeg, me
 zud vat, e oé ur peurkeh bugul ha ouilein, e hré, rak é vestr en
 doé laret dehon arlerh é goén : « Arhoah vitin, mar lausk Doué
 mem buhé genein atañ, me rei er vah d'oh ha m'hou lordou mat,
 tam d'er leu, aveit hou tiskein de lezel « Boketig » d'hobér touleu
 é garh er prad-bras. »

Un dra divergont e oé eüé « Boketig » ha diés bras e oé de
 hoarn. Kaer en doé Mériadeg monet dehi dré vraù pé dré vil
 biskoah nen doé gellat miret dohti a vonet dré er harh drein, é
 léh héli er seud aral dré er glud vras : atañ e oé rekis un hent
 aveiti hé unan.

Mériadeg en doé kavet geton perpet penaus « Boketig » e oé ul
 lon divéh hag a fal ben, mes hi e oé ar un dro er huellan buoh
 leah ag en dachen hag er vraüan a Benprad. Chetu perak Mériadeg
 n'hellé ket parrat a istimein « Boketig » ha fier e oé geti !

Mes é garanté e icinas un tammig én arben ag er bara séh ha ag
 en temallasioneu e denné el lon disent-sé arnehon. Kaer en doé
 laret get é voéh sklér ha reih : « Dam ! er mestr, nen dou ket sur
 erhoalh klüz : n'em es chet gellat miret dohti » ; er mestr ne che-
 leué ket, mes ean e gasé er bugul d'hum glem pelloh en ur asten ur
 pikol taul botéz en é dal-kein hag e hré d'er peurkeh Mériadeg
 ridek ur uigent paz benak !

Dergér fondet e oé garh er prad bras en dé-zé hoah de « Voke-
 tig » Er mestr e oé é goal imur ha hoari e hré, Mériadeg e hellé
 par ma hellé azohton ; n'arsaüé ket a ouilein er beh pañtr : « Nen

don ket kauz, nen don ket kauz, e laré ean : « Boketig » en des me zaulet diù huéh p'en des fautet d'eïn parrat dohti... O ! Santéz Anna ! Santéz Anna ! me ia mé de vout pilet arhoah !... »

Oeit e oé de gousket, karget é galon a ankin ; er peurkeh bihan e dreméas ur goal nozeh hag é kours bras é tihunas en trenoiz vitin. Er hetan chonj e zas é n spered érauk ma oé digoret mat é zeulagad e oé hennen : Er mestr e ia d'em filat er mitin-men ! Ean e droas hag e zistroas pep sort chonjeu en é ben aveit asé klask un digaré neúé benak mes ne gavé hañni. Neoah geou, donet e hras chonj dehon penaus er mestr en doé laret : « Ma lausk Doué er vuhé genein ! Ama pe dehé Doué hag er has geton, er mestr n'hellehé ket rein er vah d'eïn alkent... »

Ha kentéh Mériadeg e saüas hemb trouz aveit monet é perhinded de Geranna, tri hart léu benak azoh Penprad.

Ne houiet ket petra e hé er pautrig-sé de houlen get Patroméz karet Breih-Izél ?

Mériadeg e ié de houlen ma vehé bet marù é vestr épad é gousk ! Ne gredet ket é oé ér fallanté e gasé Mériadeg de houlen un dra sord-sé get santéz Anna ; naren, ur pautrig dous e oé, hemb tam lallanté erbet a dra sur, mes ag en oed tinéran e oé bet kaset de hoarn er seud. Deustou d'er plég mat e oé énon dén erbet nen doé keméret soursi de zigor spered er peurkeh énevad-sé na de ziskein é relijion dehon. Dihouiek kaer azivout kement-sé, ne houie ket anehon penaus en Eutru Doué e zihuen doh emb a hoantat droug d'en nésan. Ret é d'eïn laret d'oh eüé érauk monet pelloh penaus Kovran, meitur Penprad e oé un dén rust ha di-druhé é kevér é vugul ; hag er héh pautr-men e vezé dalhmat ér spont hag é n eun érauk é vestr. Chetu perak en dehé bet karet guélet Doué é tonet d'er hlah.

Oeit eoé Mériadeg pel érauk saü-heaul a Benprad ; arriü e hras é Keranna érauk er getan overen. Hemb dalé ean e ia dousik é n iliz, é votigeu koed é n un dorn hag é dok é n al.

Ar é zeuhlin doh treid Rouannéz Breih-Izél ean e bedas a huir galon ha get ol nerh é inéan. N'hé groas ket goal hir é beden ; ha, hi achiü, get fiars e keméras endro en hent de Benprad. En ur dremen dré en ivarheu don é tas chonj dehon de laret ur chapelet aveit inéan treménet é vestr rak kredein mat e hré en doé santéz Anna cheleuet é beden. « Me mestr e laré Mériadeg dohton é unan, me mestr e zeli bout eurus alkent, hum gavet dihun kaer er mitin-men ér Baraouiz, é konpagnoneh en éled hag er sent, ean hag e vezé perpet

é kas trouz arlerh en dud ag er vro-men. Dalhmat é vezé doh hum glem a un dra pé a un dra aral. »

Tostat e hré de Benprad. Mériadeg e sellé tro-ha-tro dehon : er gér é oé hoah didrouz, en heaul e oé é seüel ar é hoar drest er gué, ha poén en doé hoah é dérenneu é trézein en dél bodek léh ma oé en estig-kuh é laret dré e gan é beden vitin d'er Hroéour. Just ér momand ma arriüé hemb trouz étal en ti, e oé er vertréz é tigor en nor. Mériadeg e arrestas grons hag e chomas é l unan skontet de sellet dohti ; bamet hi memb eüé rak ne gonprené ket perak e oé saüet er bugul ker mitin. É l m'er guélé chifet hi e houennas geton petra en doé ? Kentéh en ankin e vougas é galon ha ean hum lakas de ouilein en ur laret etré diü difronkaden : O ! er vestréz... nag er mestr... nag er mestr... »

— « Petra, petra e gleuan, e lar er mestr kentéh, e ur zonet ar trezeu en nor tam ampistu hui e zou hui azé ! »

En ur glenet er voéh-sé hanaüet mat dehon, Mériadeg e sél divar-bet é kreiz deulagad é vestr, rak kredein e hra penaus e ma ur spurmant e zou dirakton. É l ne gonprené hañni perak e oé é zilladigeu kaer get Mériadeg, ret e oé bet dehon laret e beban é té ha deviz pen d'er ben men e oé bet, ha perak. Nag a zareu e chuillas ean épad ma konzé, get en eun en doé ag en tam koed !

Eleih é léh er mestr en dehé bet keméret truhé doh er peurkeh bugul hag en dehé pardonet dehon, mes kalon Kovran Penprad e oé ken stert é l ur mén, biskoah truhé erbet n'en doé hi bloteit hag er héh Mériadeg er mitin-sé en doé bet ataü diü lein.

Épad en dé, Mériadeg ne hras nameit ouilein ; deuhantéret e oé é galon, er peurkeh ! Er vestréz e oé ur voéz karantéus ha truhé hé doé é huélet ankin hé bugul, d'anderü-noz pe ne oé nameité ou deü hi e laras dehon : « Séh té zaren, Mériadeg, ne chonjes ket mui é n dra-zé, mes ur huéh aral ne des chet de houlen treu sord-sé get santéz Anna rak n'hel ket te cheleu. Neoah pe vei en ur boén vras benak. (Doué revirou kement-sé azohous, me mignon !) rid aben nezé d'hum dural doh treid en Intron karet ha goulén sekour geti : sur hi e cheleuou te beden. » Hi e hras eüé un tammig predeg d'hé goaz... get ur minhoarh mársé ; neoah hi e laras dehon er huirioné : « Guél é, men dén mat, bout karantéus é kevér en ol, rak gouiet mat e vé pépet gouniet é vonet dré zoustér get en dud aveit é vonet dré rustoni dehé. »

DRAMSEL AR ER MIZ TREMÉNET

Devéhan nivéren *Dibunamb* en doé spizet marù en Arhdrouiz Houva Mon ; er Varhed en des hanüet ur mestr neüé, Evan Rees é hanü.

É Fishguard (Breih-Veur) e ma gañnet chetu deu vlé a hantér hant ha gleuour-doar e oé én é iouankiz. *Dyved* é en hanü en des choéjet èl hanü arhdrouiz.

Hir vuhé d'en arhdrouiz neüé ! ha revou, èl Houva Mon, un harp kalonek eit iéz ha spered er Heltied, hag un aliour mat eit en ol Vreihiz ag er bed !

PARRÉZIEU DIHUNET

Mourieg

D'en drived sul a viz Genvér, er Barh Loeiz Herriou e zou bel é huélet er Vouriegiz. En abad Nikolaz, a Vourieg, Breihad gréduz ha kalonek, en doé tolpet tri hant dén benak én ti-skol, hag inou Loeiz en des devizet dehé perak e téliamb bout Breihiz ; perak e téliamb karein ha dihuen hur Fé, hur iéz, hun akustumansou mat hag hur guskemanteu.

Dré bep diù huéh e vezé kañnet ur soñnen hag en ol dud e ziskañné get kalon. Ur blijadur e oé guélet rah er Vreihiz vat é cheleu konzeu Loeiz hag é reskond d'er soñnenneu. Chetu tud azé ha n'ou des chet méh a vout Bretoned. Inour dehé.

En Eutru Person en des eüé konzet én folp-sé ha laret en deskonzeu a huirioné. Parréz Mourieg e gommans dihoustein ; é skoll er barréz e vé disket d'er vugalé len ha skriu er brehoneg. Er Vouriegiz e zou, hemb arvar, er ré huellan é kosté Loguneh.

ER ERUEN HAG ER ROZEN ⁽¹⁾

KAN-ÉRED

De Job Guillerm, mem brér dré er galon, ha de Vari Er Guéheneg é bried, deif de vout me hoér, é kenigan er huerzmen èl ur merch distèr a me baranté.

1

E Koed bras er Vuhé, un dé ma oen kollet,
Ma oé get en Aüen ⁽²⁾ gouniet me spered,
M'em es guélet un dra, m'em es kleuet konzeu
E fal d'ein laret d'oh, mar karet me cheleu.

(1) Er huerz-men em hoé laret dé èred hun mignon en E. Job Guillerm get en D. Mari Er Guéheneg, d'en 26 a viz Guenholon 1905 é Langedig.

(2) *La Muse*, é galleg.

II

Un Erüennig iouank, plom ha sonn én hé saù,
É mesk er gué aral e zé brañoh pé braù ;
Hé bareu, a bep tu, e zisplegé ou dél
Aveit rein goaskeden de dud vat Breih-Izél.

III

Kreskein e hré didrouz, én ur léhig choéjet,
Biskoah ne oé bet skoeit get goal aùél erbet ;
Ha neoah, mar a huéh, ag er hoed é saùé
Huañnadeu hirvoudus, klemmeu lan a dristé :

IV

— Perak é huélan mé, e laré en Erüen,
Rah er gué én dro d'ain bleuet ker kaer ou fen ?
Er hestén, en haleg, en oulm ha memb er skau,
A sei d'en neüé han e vé groñnet atau.

V

Nen des nameit on mé e chom divleu perpet,
Haval é é vehen tro er blé beginet
Perak, Krouéour er bed, pe za en neüé-hañ,
Em lausket hui perpet divoket me unan !

VI

A betra é on guel bout roué ar er hoedeu,
Seüel ihuél me fen ha dispieg mem bareu,
A pe n'hellan kaouit, aveit kaerat me fen,
Memb ur peurkeh boket, un distér kurunen?...

VII

Tostik tra d'en erüen, kollet é mesk er gué,
Ur rozennig distér e huañnadé eüé ;
Goleit get er bareu, dalhmat én disheaulen,
Biskoah n'hé doé gellet digorein ur vleuen.

VIII

— De betra chérvij d'ain, emé er rozen geh,
Bout hanüet get er bleu rouañéz ou ranteleh !
En ur prizon tioél hum zismant mem buhé ;
N'hellein bikin digor boket er garanté.

IX

O ! pe vehen ker kriü èl er huéen derü-sé,
Na kaeret boketeu e zisplegehen mé !
Mes allas ! mouget on get er gué hag en drein,
É kreiz me anpertiz merüel e vou ret d'ain...

X

En erüen e gleuas huañnadeu er rozen,
Ha kentéh ur chonj kaer e goéhas én hé fen :
— Er péh e vank d'en eil, égilé en des ean ;
Hum gleuamb, hag é vou kourantet peb unan.

XI

O rozennig hemb par, m'hou ped, me cheleuet,
Me hel hou tiboéniein, hou sovein, mar karet :
Heaul hag ér e vank d'oh aveit digor hou pleu ;
M'ou rei d'oh, mar karet pignal doh mem bareu.

XII

Ne houlennan genoh aveit er chervij-sé
Meit lakat ar men del un tammig brauité
Hui mé harou, rozen, genein hui vou karet,
Ha get hun deu hlahar ni hrei un eurusted.

XIII

— Trugéré, o derüen, aveit hou karanté,
Lakeit e hues éndro ém halon er vuhé ;
D'oh e vou me spered, me halon, a dra sur,
Hou konfortein, derüen, e vou me flijadur.

XIV

Aben-kaer me huélas ur bar ag en erüen
É tichen, é plégein trema er geh rozen ;
Honen, get leüiné, é vréhatas er bar
Ha m'hé guélas dohton, é krapein ar hé goar.

XV

Chetu ind unañnet, n'ou des meit hum garein.
Neoah er rozennig e zalh de huañnadein :
— Mar digoéh, emé-hi, arnomb en auél fol,
Ean hun dispartiou get é dauleu dirol.

XVI

— Ne zoujet ket rozen, ha lausket a kosté
Chonjeu ha ne dint mat meit de gousi hur joé
Pe huélein é tremén er forestour ér hoed
Mé e larou dehon hou klommein doh me zroed.

XVII

Un dé, er forestour ér hoed e zigoéhas ;
Doh er erüen, get joé, er rozen ean stagas.
Ha nezen er rozen e hellas, hemb doujein,
Digor hé boketeu ha d'en ol hum ziskoein.

XVIII

Ha hiniü ér hoed bras ne vehé ket kavet
Un erüen ken eurus, ur rozen ken karet.
Un estig e zou bet bamet dehé un dé
Hag ean en des kañnet soñnen ou haranté.

XIX

Bremen é ma ret d'ein laret er huirioné :
Job, te zou en erüen, mignon a garanté,
Perpet soñn ar te saü, deustou d'en amzér fal ;
Te galon zou chomet mat, tinér ha léal.

XX

Ha neoah a huerso un dra e vanké d'is
Eit rein d'ha galon vat ha d'ha furnéz ou friz
Mari, hui e zou hui er rozen e glaské :
Mar dé un harp eidoh, hui zou é leüiné.

XXI

Er forestour e zou béleg en Eutru Doué
En des hous ariet hou teu eit hou puhé.
Hag en énig e gan aveidoh é bozieu
E zou ur barh distér, hou prérig

Loeiz HERRIEU.

SENT HUR BRO-NI

Buhé Sant Moris, abad⁽¹⁾

Sant Moris e oé genedik a barréz Noal-Pondi, tost neoah de Lozag (2) ; pe oé kroèdur, ean e ias eùé d'er skol de Lozag, er pèh en des lakeit mar a unan de gredein e oé gannet ér gèr-sé. Ardrou er blé 1113 é oé gannet ; é dad e oé hanüet Duault, ha bremen hoah é hes én é vro, é Kroasanveg (3) hag é Noal, tud hag en des en hanü-sé. É dad e gasas Moris de Pariz eit gobér é studi, deustou ne oé ket goal binüik anehon, hag er kroèdur-sé e brofitas kement ag er hentélieu e reseué ma hounias er bonet a zektor. Ean e hras skol d'er vugalé ha d'en dud ionank épad un nebed bléieu, ha kavet e hré inour hag argand ér vichèr a skoliétour ; mes skontet get en

(1) Buhé Sant Moris e yollamb amen en des het ur meud arem é Kauskriu « Ke-vredigeh bredek Breih », é Kastel Paul, er blé treménet.

(2) Loudeac, é galleg.

(3) Kroasanveg (Croixauveg, é galleg) e zou ur barréz distaget doh Noal-Pondi chetu pel amzér.

danjerieu e gavé hemb arsaù é mesk en dud, ean hum dennas-
iouank hoah é abati Langoned, é Bro-Kerné, ar ribl er stér Ellé.

En abati-zé e oé bet saüet ér blé 1136. Moris e geméras get gred
hont er santeleh hag e dennas buan arnehon spi er veneh aral, dré
é furnéz hag é vertuieu ; abalamor de gement-sé ha d'é abilted
vras é oé bet choéjet eit bout abad tri blé arlerh ma oé arriü ér
hovand. Epad en tregont vlé ma chomas ér garg-sé, é oé bet isti-
net ha karet muioh inui get en ol én arben a é zoustér hag a é
nerh-kaalon. Neoah red e vezé dehon andur éleih get é veneh hag
eüé get en dianvézerion. Èl ma oé douget d'er beuranté ne glas-
kas biskoah madeu er bed-men ; mes hemb arsaù é houlené get
Doué er hrés de vestroniein ar er goal spered ha de vout koustant
get bihan dra.

Ardo er blé 1170, Moris e houlenas get en Duk Konan IV er
lezel de seüel ur hovand aral ar ribl koed Karnoed, tostik tra d'er
Poul-Du ; mes en Duk Konan e variás kent pèl arlerh en devout
groeit en donézon-sé d'er Sant ; hag en trebilleu, er brezéliu, e
zigoéhas goudé é varü e viras a seüel er hovand neué. Èr blé 1175,
Moris, anehon é unan e zilézas é garg a abad hag hum dennas a
kosté aveit kavet muioh a hoar hag a frankiz de bédein Doué.

Kent pèl goudé é tas er peah ér vro. Meneh Langoned e ias nezé
de houlen get Moris kemér éndro é garg a abad ha de zonet get
deuzek anehé de seüel ur hovand neué é Karnoed. Moris e brofitas
get ivoul ag en tu e oé reit dehon de labourat aveit gloér en Eutru
Doué. Monet e bras geté de Karnoed léh ne oé nezé nameit koedeu
ha lanneuier, hag e saüas kovand kaer Karnoed, hanüet devé-
toh abati Sant-Moris.

Moris e variás d'en nau arnuigent a viz guenholon ag er blé
unek kant unek ha pear uigent.

É relegeu e zou goarnet é abati Karnoed, é abati Langoned, é
parréz Noal-Pondi hag e parréz Loktudi (Bro-Kerné). É Langoned
é houli e vé groeit bep plé d'er sul arlerh gouil Santéz Anna (er
sul arlerh en 26 a viz gourhelén) kalz a dud e ia d'er pardon-sé.
Guéharal pardon Sant Moris e vezé groeit eüé get lid bras é Kar-
noed, mes a houdé en dispeah bras (1792) ér pardon-sé ne vé muí
meit deverranseu ha korollen.

Ur gir bremen diar er burhudeu groeit get Sant Moris.

Un intron a Gimperlé en doé liés kavet en tu de sekour er
Sant a p'hum gavé berrek é abati Karnoed. Raksé, goudé marü
Sant Moris, en intron-sé e houlenas aveit grouiz er sant ; reit e

oé bet dehi. Ama, un dé, er chonj e zas dehi de lakat er grouiz-sé
éndro de ben un dén boar hag e oé é monet é perhinded de vé
er Sant. Kent arriü ér pen a é berhinded, ean e remerkas penaus
é ziskoarn, beta nezé stanket, en doé hum zistanket.

Kleuet e hré spis mat en trouz ha memb konzeu en dud. A pe
arriüas én abati, nen doé nitra kin d'hobér nameit trugérékat er
Sant ha dizolein d'en ol er burhud bras groeit én é gevér.

Hiniü en dé, gelloud Sant Moris e zou ker bras él gueharal. Che-
leuet kentoh : ur voéz a barréz Noal-Pondi e oé diméet a houdé
pemp pé huéh vlé. Tri hroédur hé doé bet mes hannü anehé ne
viüé. Er geh voéz e gonzas a hé gloéz get person hé farréz.
Hennen e laras dehi penaus Sant Moris e zou patrom er vugalé
vihan ; ean e ras dehi medal er Sant hag e alias dehi stagein er
medal-sé doh goug hé hroédur mar hé devehé bet unan benak
aral ataü. Un nebed mizieu goudé e tas ér bed dehi ur hroédur
aral ; ur pautr e oé hag ar er ions a vadiet e oé bet hanüet Moris.
É vam e lakas nezé doh é boug medal é batrom. Er pautrig-sé en
mes biüet ; groeit en des é getan kommunion én é barréz er bléieu-
men. Get Doué ha get er Sent é vé ataü kavet sekour.

Er B^m.

ALIEU MAT

UN DIBUSUN MAT

Mar digoéh d'oh pé d'unan a hou tud bout pusuniet (pé
anpouizonet) get un dra benak, brèuet fonabl gleu koed, me-
nut, get ur vouteill ha lakeit un nébed mat ag er bled gleu-sé
én ur vouteillad deur sklér. Keijet mat er gleu get en deur ha
reit de ivet ag en dram-sé, ur loéad (get ur loé souben) bep
dek minud, d'en hani klan beta ken ne santou muít droug
erbet.

Dihustelleu er Boulom Uisant

Reskond d'en dihusstelleu devéhan a Zihunamb :

I. *En erh.* — II. *Eskel ur velin-aiel.* — III. *Kohal.*

* *

DIHUSTELLEU ARAL

I

Pemp boutér,
Dek tennér
Aben de vañné Kerbramér ?

II

Seih troed, deu veg, hag ur lost. Petra é ?

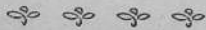
III

Petra e ia en ur banér d'er foér
E za en ur banér d'er gér.

Ha kenevé ean ne vehé ket foér ?

(Er reskond d'en dihusstelleu-men e vou kavet é *Dihunamb* ben er huéh ketan).

ER BOULOM UISANT.

SORBIENNIG

Ur bah disket mat

Ur huéh m'em boé ur bah e oé berpet genein doh en daul pe oen é vérennein. Me laké ur servieten doh é houg hag un tam pisked ar un asiet dirakton. Ean e gasé en treu d'é veg get é graboneu, biskoah braooh ha hum zallhé doh taul mist ha fur. Pen dezé débret rah é lod, mar a huéh me ré hoah un tammig a me fiskeden dehon

Un dé é oé sonnet er hloh de véren ha ne huélen ket me hah é léh erbet. Pe oé er vatéh é lakat en asieteu ar en daul, chetu ean é tonet dré en dregoi d'er lein hag é saillal ar er gadoér get diú logoden en é veg. Kent m'em boé gelllet miret dohton, en doé lakeit ur logoden ar m'asiet, un al ar é hani ! É oé é rannein é véren genein, é! ma rannein mé geton...

(Troell diar brehoneg Kanbri).

ROL

er girieu diés de gonpren hag e gavér é DIHUNAMB

ALÉJEIN = préparer.	KELTIED = er heltied e zou ol
ANPÉRTIZ = fleur de la jeunesse.	er Vretoned ag er bed abéh.
ROUGEN = jet é kosté Guéned.	KENTÉL = leçon.
BRÉUEIN = briser.	KLOMMEIN = Skolmein.
CHOMLÉH = léh chom (adresse é galleg).	MARHALÉ PÉ MARHAD LÉH = é kosté en Oriant, léh er marhad.
DIBUSUN = contrepoison.	MIST = propre.
DISPAR = dépareille.	RANNEIN = partager.
DISPEAH = révolution.	TERENNEU = rayons.
GROUZ = ceinture.	UNANNEIN = réunir.
KANSKRIU = concours écrit.	

D'bur lénerion ha d'bur lénerézed

Er miz-men-za e kommanseemb é DIHUNAMB

Guetzen deverrus sauet diar troieu kam ur bah, get en Eulru J. ER LAMOUR, ag re Vousteer.

Koneu e beceemb d'erré e bellou len BIM-BIM bemb boarhel!...

DONÉZONEU

kaset de « Zihunamb » get é vignoned,
Breihiz ha Breihadézed vat

(Kandalh)

EN DUCHENTIL :

En E. Er Padelleg, a Vubri, 20 r. ; Per Ronsé, horlojour én Oriant, 8 r. ; en Dr Koloneg, a Henbont, 20 r. ; Lodeheu, mestroskop kristén én Oriant, 8 r. ; F. Even, barh, é Landregér, 8 r. ; Er Ber (Ab Alor), barh, é Kimpér, 8 r. ; V. Robig, bertour, én Oriant, 1 skouid ; abad Pétro, kuré é Perné, 20 r. ; abad Pesker, a Berken, 1 sk. ; abad Henri, a Deis, 8 r. ; abad Rival, a Glégereg, 8 r. ; abad Heneu, a Bloué, 20 r. ; abad Huiban, person en Igniel, 20 r. ; abad Jehanneu, ag en Igniel, 20 r. ; abad Cuillerm, a Ergé-Vihan (Kimpér), 20 r. ; abad Er Bouédég, keleñner é Kloérdi Guéned, 20 r. ; abad Er Horv, a Lesveleg, 1 sk. ; abad Moru, a Vreleuiné, 8 r.

En Damezél M-L. Er Go, a Gaudan, 20 r. ; D. G. a Huénin, 10 r. ; D. De Volz, a Giberén, 8 r. ; en D. Marianna En Hir, a Bluniaù, 20 r. ; en D. Iouaned Er Penhër, a Laval, 8 r. ; en I. de Mauduit du Plessix, 10 livr.

De ganderhel).

Alieu d'hun homenanderion

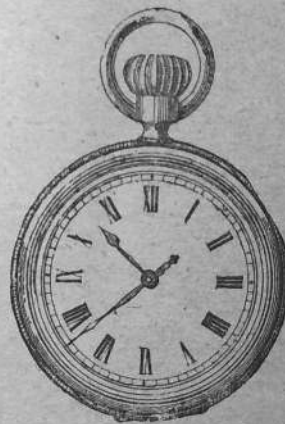
Hun homenanderion, er ré anehé ne reseueint ket *Dibunamb* en déieu ketan a bep miz e zou pédet d'er goulén get er hasour lihérieu. Ma n'hel ket hennen er rein dehé, n'ou dés nezé nameit skriü d'emb dohtu.

Embér e vou mollet er bandenneu e vé lakeit ar *Dibunamb* eit er has dre er post. En arben a gement-sé ni e bed hun homenanderion er ré anehé e zou fal skriüet ou hanü pé ou chomléh de rein d'emb, hemb dalé ou hanü hag ou chomléh guirion.

N'ankoéhet ket e teli rah er homenandeu bout péiet érauk, de laret é en ur rein en hanü.

É TI LANGRÉE

HORLOJOUR HAG ORFÈBOUR
É korn ru er Porh ha rabin er Bov, ÉN ORIENT

É kavér :

Horlojeu, montreu ha chalenneu a bep sort. Bizeuier kaer ha brageriseu aral. Bloukeu giz er vro, ré vraü giz koh, ha réral giz neüé get hermined, aveit token ha boteu mihér. Boketeu eured.

Eil bout digeméret ha cher-vijet mat, herhet de di Langrée.

Inou e pren en dud iouank ou brageriseu

EN E. LANGRÉE EN DES
TIÉR ARAL :

É GUÉNED, 4 ru Billaut

É KIMPERLÉ, ru er Skolieu.

Konzein e hrér brehoneg én tiér-sé.

TI ER CHEMINAL BRAS

(Sahet a houldé er 10e 1872)

Ol en dud a ziar er méz e ia de brenein ou zreu de di er vredér

CORBIERRE

Ru Hoche (étal kazern er Soudarded) ÉN ORIENT

Kavein e hrér inou : GUSKEMANTEU A BEP SORT : *Mithéraj, Gloanaj sei, lién koarh ha koton, gloan mérinéz ha molton, flanel, jileteu-jiboés, chalen ; MERSEREH, VELOUZ ; Plu, gloan ha ran eit guleü ; ha kement dañé e zou.*

Ti Corbierre e huerh DANNÉ AG ER HETAN eit gobér guskemanteu giz er vro ha neoah e vé MARHADMATOH en treu inou eit é léh aral *Er quellan digeméret hrér ag en ol.*

TUD EN TLE GONZ BREHONEG

Er ré e houit mat er brehoneg hag er ré e fal dehé diskein brehoneg er hornadeu aral a Vreiz e len

AR VRO

Dastumaden miziek 14 real e goust er bléad anehi. Renér :
F. JAFFRENOU Kerhaez (Carhaix) (*Pen-er-Bed*).

EMBANNEU

Er *linennad* embann e goust 5 plank Er *bajennad* embann e goust 20 livr : un hantér pajennad 11 livr, hag ur hart pajennad 2 skouid. Eit ur bléad embanneu é vé distaulet ag er hart.

ÉN APOTIKÉREH KREIZ KÉR

(Pharmacie Centrale)

(Ti RENOULT, kent)

61, ru er Morbihan (ru en Iliz) ha ru des Colonies én ORIENT
dalhet dré en E.

J. BELLEISSUE

APOTIKER AG ER HETAN SKLAS A SKOL VRAS PARIZ

é kaver drammeu, lezeuaj, ha remedeu a bep sort eit en dud hag el lonned. En dud a ziar er méz e ia gozik rah d'en ti-zé de glask ou zreu, rak ma vé digeméret mat ha chervijet mat en ol.

En Apotikér e houi konz brehoneg

ASURANSEU ENEP D'EN TAN

Peh ré e zou er guellan ?

Rah en dud e houi penaus en asuransou « *Mutuelles* » ou hanù, e zou éleih guel eit er ré e gemér bep plé primeu merchet (Compagnies à Primes fixes) chetu perak eñé é huelér kement a dud é vont kentoh én asuransou-sé. Er « *Mutuelles* » n'ou des chet de béin bep plé lod a ou amerh d'er ré e zou lodek eñé é en « ASURANSEU GET PRIMEU MERCHET » : marhadmatoh ind deustou mar dint neoah ken sur.

E mesk er huellan ag er « *Mutuelles* » é ma er

MUTUELLES DU MANS

saùet ér blé 1828; 20 ha 30 o/o e gemérant nebetoh eit er réral

Chetu amen, é ber girieu, é pé stad e ma er hansorterehou-sé :

529.645 kansort. Madéu asuret : 6 miliar. A houdé e ma saùet **172.96** ré losket e zou bet péiet debé **32** miliar, **80** milion, **680** livr dopen, aben hag abéh, hemb troieu erbet.

5 milion ou des a kosté; **10** milion, eit ou miret d'oh er goalchans.

Kerhet de huélet pé skriuet d'en Duch : De Torquat, é Guéned; de Gouttepagnon, én Oriant; Bertbelot de la Glétais, é Ploermel; Robert, é Pondi, hag e zevizou d'oh petra gobér.

É TI ER HOUIF GIZ ER VRO
I, MAILLARD
30, ru -en Iliz, én ORIENT

Hui e gavou kouifeu brodet grocit paré kaer pé dantel brodet a pep sort. Seieu, honeteu ha dillad badeent eit er vugalé vihan Boketeu eured ha seiennou-fest.

TUD EN TI E GONZ BREHONEG

Mersereh ha Gloannaj

É ti en E. J. ER PAN

73, Ru er Morbihan (étal en Iliz) é kavér de brenein : Velouz sei ha koton; Brodereh; Seienneu; Mannegeu; Moucheteu-goug; Bonneteu; Keiniérieu a bep sord hag en ol mersereh ha gloannaj vé dobér én un ti.

Tud en ti e gonz brehoneg

En eñehour : Stén LE BAYON

Mollet é ti en E. LE BAYON, 69, ru er Morbihan, én Oriant